

német nép szellemi szféráiban is behegged.

Meissen, az ódon város, több, mint 1000 éves múltja tekint vissza. 1945 tavaszán ezt az 1000 éves történelmet, a közel félezredéves várat és dómot, a legelső európai „porcelánmű” — a Kaiserliche Porzellan Manufaktura — csodálatos gyűjteményét, az egész emberiség közös kincseit akarta elpusztítani a haláltusáját vívó fenevad. A várost aláaknázták. A várra, hídjára, üzemeire a megsemmisülés várt. A város lakosai tiltakoztak, s küldöttséget indítottak a városparancsnokhoz, aki az első küldöttséget elzavarta, a másodikat becsukatta. Aztán mégis felébredt e német tiszt lelkiismerete. Maga adott parancsot a gyújtószerkezetek leszerelésére, majd a városba érkezett SS-alakulatokat börtönbe záratta, és személyesen adta át a felszabadító szovjet csapatoknak — jelképesen — a város kulcsait. Mindezt ő maga mesélte el nekünk szerényen és csendesen. Könnyű volt a városban rátalálnunk, mindenki ismeri: a felszabadulás után egyhangúlag tették polgármesterré, s most békében és nyugalomban éli öregségét. Így menekült meg az esztelen rombolástól az Albert-vár, így a meisseni porcelángyár és múzeuma.

Porcelánmúzeum. Több ezer mestermunka. Darabonként is vagyont érő kincsek. A legrégebbi darabokat szinte az arannyal azonos árban mérték valaha. Igen, arany ez a porcelán. Láttam azt a három komor, rácsosablakú cellát a köngsteini várban, melyben Erős Ágoston

alkimistája, J. F. Böttger, elzárva a külvilágtól kavarta, hevítette anyagain, hogy uralkodója pénzsóvárgását az arany titkának megtalálásával kielégítse. Es sikerrel járt. Ha aranyat nem is csinált, de aranytérő titkot fedett fel: a porcelán titkát.

Megcsodáltam a figurális és ornamentális remekeket. Láttam az első mesterek, Kändler és Kirchner alkotásait. Láttam uralkodók termei számára készült porcelán csillárokat és a XX. század emberének készült kávéscsészéket. A gyár mellett a mai gyártermékek bemutatására szolgáló termek vannak, ahol a kiállított áru jutányos áron megvásárolható. Ezekben a termekben a márkahiányban szenvedő turistákra is gondolnak: egy márkáért már kapható hamutartó. Így szereztem meg én is háztartásunk első meisseni darabját — két korsó sör árából...

Ebben a „porcelán-városban”, ahol még a Frauenkirche harangjátékának harangocskái is porcelánból készültek, mi sem természetesebb, mint hogy a város ezeréves fennállásának fekete-sárga-vörös zsinóron lógó porcelán plakettjével ajándékozzák meg a külföldi turistákat. Ez a porcelán barnás-vörös, mint Böttger első porcelánja volt.

Drezda sorsa örök ideig mementó az emberiségnek: a háború borzalmaid idézi. Meissen az emberi összefogás diadala a pusztítás erői ellen. Én úgy éreztem, a német nép már tudja, melyik példát kell követnie.

E számunk munkatársai

Kampis Antal művészettörténész (Budapest); Ágh László agrármérnök, a Nagykunsági Mezőgazdasági Kísérleti Intézet tudományos munkatársa (Karcag); dr. Kardosné Benke Irén, a Szolnok megyei Verseghy Könyvtár munkatársa (Szolnok); Kaposvári Gyula, a Damjanich Múzeum vezetője (Szolnok); dr. Harczos György, a KÖJÁLL igazgató-

főorvosa (Szolnok); dr. ifj. Juhász Pál, a tüdőbeteggyógyintézet főorvosa (Szolnok); Barna Gábor mérnök, a Megyei Tanács titkárságának munkatársa (Szolnok), Szarvas Ferenc főmérnök, a Nagykunsági Mezőgazdasági Kísérleti Intézet tudományos munkatársa (Karcag); Rózsahegyi István középisk. tanár, a Verseghy Könyvtár munkatársa (Szolnok).